

Kv Maria Magle 7, 8 och 11

Fornlämning L1988:5459 / RAÄ Lund 73:1
Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologisk schaktningsövervakning år 2023
Kristoffer Brink

Titel: Kv Maria Magle 7, 8 och 11

Författare: Kristoffer Brink

Kulturmiljörapport: 2023:20

Omslagsbild: Folketshus längs Kiliansgatan år 1970. Den medeltida stenbyggnaden framträder tydligt. I bakgrunden syns Hemgården från 1775. Fotografi Nils-Ove Nilsson, L613:28-29, år 1970. Kulturens LB-arkiv .

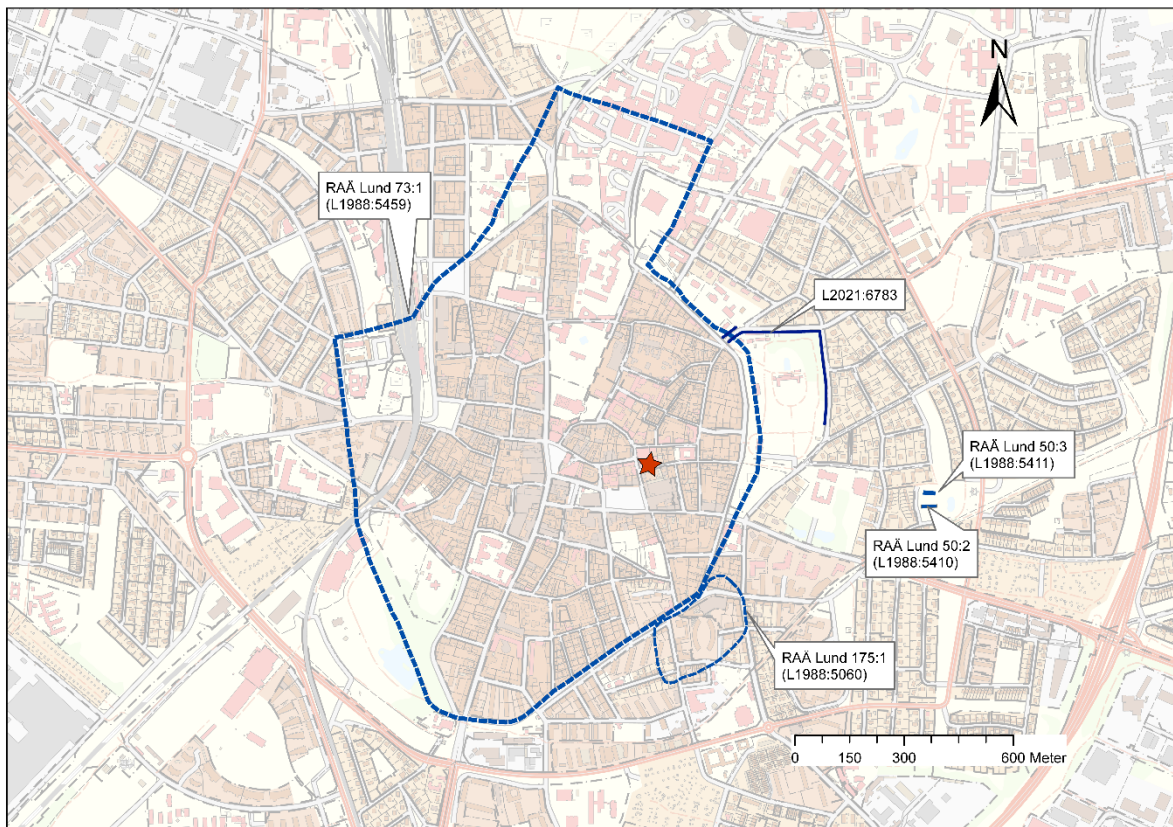
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	2
Fornlämningsmiljö	2
Tidigare arkeologiska iakttagelser	3
Genomförande och resultat	4
Kulturlagerstatus.....	5
Förslag på fortsatta åtgärder	5
Administrativa och tekniska uppgifter	6
Referenser	7
Bilagor.....	7
Bilaga 1. Plan- och sektionsritningar	8

Sammanfattning

- Med anledning av ledningsdragning i gatumarken utanför fastigheterna Maria Magle 6, 7, 8, 9 och 11 i Lund genomförde arkeologer från Kulturen en arkeologisk schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut (Ist. dnr. 431-1584-2023, Kulturens projektnummer A_2023_0006).
- I de östra delarna av kvarteret fanns under medeltiden en kyrka och kyrkogård. Kyrkogården var i bruk fram till år 1816. Den västra delen av kvarteret domineras idag av Folkets hus, där en medeltida byggnad finns inkorporerad i den nordvästra delen av byggnaden.
- Ingreppet blev mindre än det ansökta, vilket innebar att till stora delar enbart modernt påförd sättsand och bärlager berördes av ingreppet.
- På en sträcka av ca en meter nära det sydvästra hörnet av fastigheten Maria Magle 6 kunde omrörda kulturlager dokumenteras i den norra sektionen, samt en större sten i botten av schaktet, vilken tolkades som en del av en syllstensrad till en tidigare byggnad inne i kvarteret.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73:1, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna.

Inledning

I samband med schaktningsarbete vid ledningsdragning i gatumarken vid fastigheterna Maria Magle 7, 8, 9 och 11 i Lund genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut (Ist dnr 431-1584-2023, Kulturens projektnummer A_2023_0006).

Fornlämningssmiljö

Ingreppet berörde flera historiska tomter i det medeltida Lund. Vid jämförelse med Anders Andréns genomgång av tomtindelning år 1500 berörde schaktet tomterna: 103:2, 64:1 och 64:2. Tomterna var under historisk tid prästresidens, kanikresidens, respektive tomt för S:ta Maria Magles kyrka och kyrkogård (Andréns 1984). Första omnämmandet av kyrkan är från år 1222 då ärkebiskopen avstår sin patronatsrätt till domkapitlet. Gatorna som berördes, Kiliansgatan och Magle Lilla kyrkogata, har medeltida ursprung. Längs östra sidan av Kiliansgatan står idag Folketshuset som uppfördes år 1969. I

den nordvästra delen av Folkets hus är delar av en medeltida stenbyggnad bevarad. Övriga byggnader längs sträckningen är uppförda på sent 1800-tal eller tidigt 1900-tal (Bevaringskommittén 1983).

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Flera arkeologiska observationer från undersökningsområdets närområde finns i Kulturens LA-arkiv, ett urval av observationerna redovisas nedan. Uppgifterna är hämtade från Kulturens LA-arkiv. På figur 2 illustreras undersökningsområdet med de tidigare arkeologiska iakttagelserna.

År 1946 påvisades gravar som tangerar det östligaste området av undersökningsområdet. Kyrkogården var i bruk fram till år 1816 (Blomqvist 1951:213). Gravlägningsdjupet har varierat inom kyrkogården, men har på flera platser dokumenterats som ytliga. Enligt uppgifter från år 1946 påträffades kranium redan på 0,25 m under dåtidens marknivå.

En historisk mur dokumenterades år 1948 i korsningen Kiliansgatan-Magle Stora Kyrkogata. Muren dokumenterades på 1,20 m djup under dåtidens markyta. I området dokumenterades även brunnar, samt att Magle Stora Kyrkogata tidigare har mött Kiliansgatan söder om dagens korsning. Korsningen var tidigare vid den norra delen av det idag inbyggda medeltidshuset i Folkets hus (figur 2).

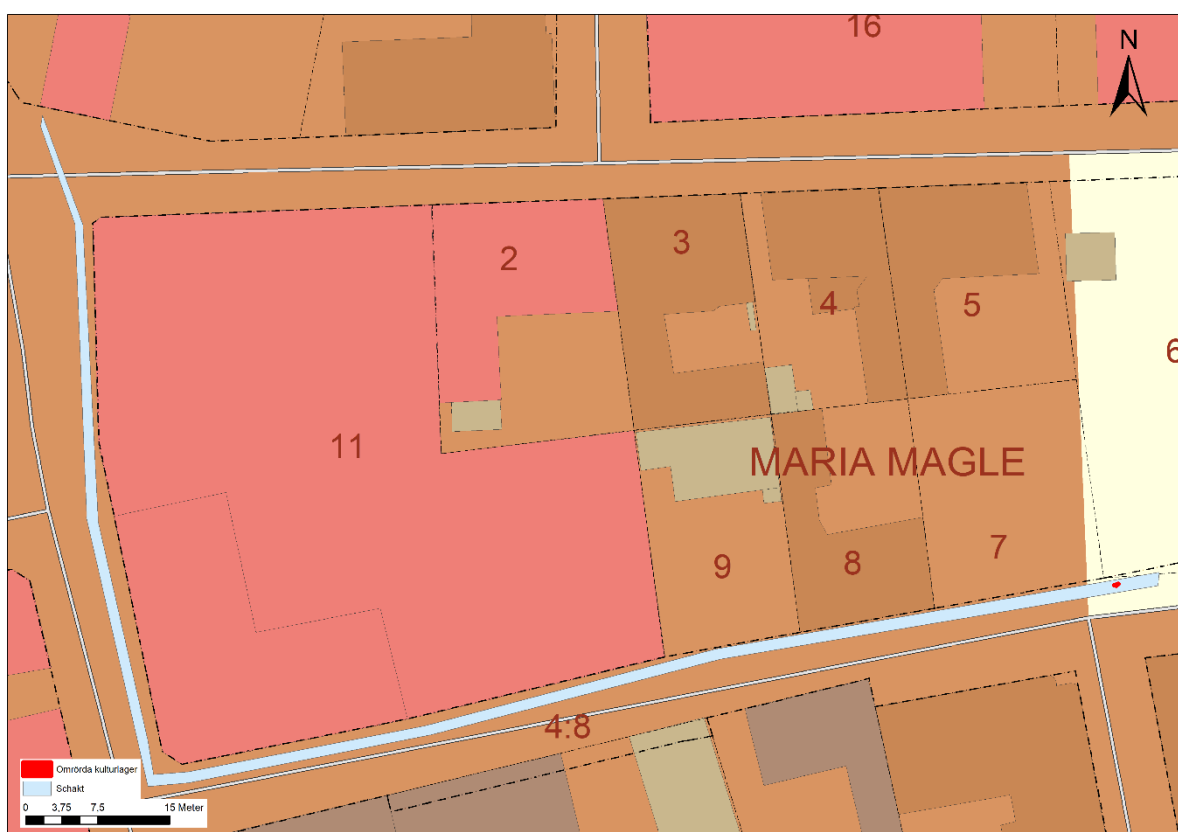

Figur 2. Undersökningsområdet markerat med rosa med Kulturens generalkarta för tidigare arkeologiska undersökningar i bakgrunden. Den historiska tomtindelningen enligt Anders Andren (1984) markerat med grönt.

Nyare undersökningar i området har visat stratifierade och välbevarade kulturlager utanför befintliga rörschakt. Dock har senare tids ingrepp inte gått djupare in i kulturlagren då de enbart framkommit i sektioner i redan existerande rörgravar.

Genomförande och resultat

Schaktningen genomfördes i gatumiljön, på trottoaren, längs den östra sidan av Killiansgatan och den norra sidan av Magle Lilla Kyrkogata (figur 3). Det genomförda ingreppet i fornlämningen var mindre än det sökta, vilket i sin tur ledde till att de arkeologiska resultaten blev ringa. Djupet på schaktet begränsades till 0,30–0,40 meter, att jämföra med det ansökta på 0,60–0,80 meter. Hela schaktet förlades i tidigare rörschakt och till största del gjordes ledningsdragningen ovan ett tidigare nedlagt plaströr. Schaktet grävdes även smalare än tidigare schakt vilket resulterade i att inga intakta kulturlager kunde dokumenteras i sektionerna. Enbart modernt påförd sättsand och bärlager dokumenterades. Situationen var densamma över i princip hela undersökningsområdet, förutom längst i öster i undersökningsområdet där det på en sträcka av 1,00 meter kunde dokumenteras omrörda kulturlager.

Figur 3. Grävda ytor i blått, med omrörda kulturlager samt platsen för större sten markerat med rött.
©Lantmäteriet.

En större sten framkom i botten av schaktet i det området där de omrörda kulturlagren dokumenterades. Stenen tolkades som en del av en grund till en tidigare byggnad på fastigheten Maria Magle 6. Stenen kunde vara kvar i botten av schaktet utan att störa exploateringen.

Kulturlagerstatus

I undersökningen framkom inga intakta äldre kulturlager ner till 0,40 m djup, varpå kulturlagerstatus är svårt att bedöma. Från tidigare undersökningar i området har kulturlagerstatusen bedömts som god.

Förslag på fortsatta åtgärder

Arbetet är slutfört och inga vidare åtgärder för ärendet föreslås, dock rekommenderas arkeologisk schaktningsövervakning vid framtida undersökningar som berör område utan idag kända ingrepp. Vid markarbeten djupare än 0,40 m rekommenderas arkeologisk schaktningsövervakning då potentialen att påträffa intakta äldre kulturlager bedöms som hög.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-1584-2023
Fornlämningsnr	RAÄ Lund 73:1
Lämningsnr, fornreg	L1988:5459
Kulturens projektnr	A_2023_0006
Trakt/kvarter/fastighet	Maria Magle 7, 8 och 11
Socken	Lund
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Ledningsdragning
Uppdragsgivare	Eltel Networks
Typ av undersökning	Arkeologisk schaktningsövervakning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Kristoffer Brink
Övrig personal	Sebastian Boström & Imelda Bakunic Fridén
Fältarbetstid	2023-02-16 – 2023-03-03
Fälttid, arkeolog, tim	3 h
Yta, m²	190 m ²
Kubik, m³	65 m ³
Schaktmeter, m	180 m
Fyndmaterial	Inga fynd tillvaratogs
Ritning, dokumentation	1 st A3 ritfilm: 1 sektionsritning skala 1:20, Digitala inmättningsfiler i Kulturens stads-GIS
Foto	4 digitala fotografier
Analyser	Inga analyser genomfördes
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen Maria Magle 7

Referenser

Andrén, Anders. 1984. Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning. *Medeltidsstaden* 56. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

Bevaringskommittén. 1983. *Lunds stadskärna*. Bevaringsprogram Krafts rote. Lund.

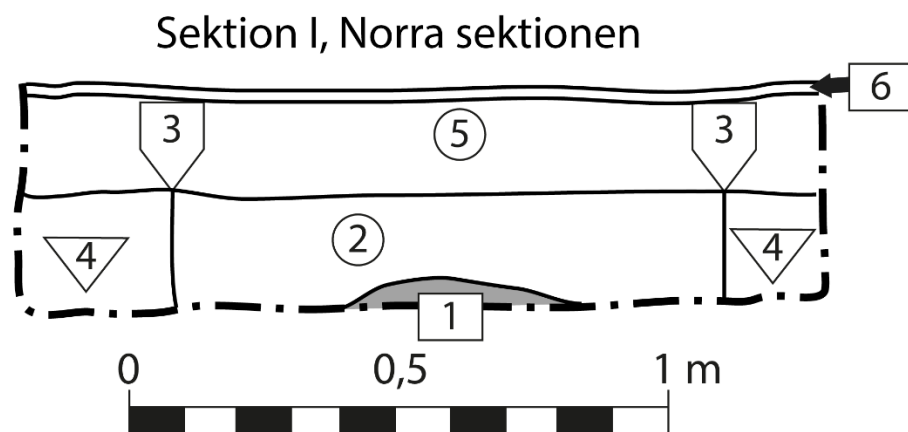
Blomqvist, Ragnar. 1951. *Lunds historia 1. Medeltiden*. Lund.

Kulturens LA-arkiv

Bilagor

1. Plan- och sektionsritningar

Bilaga 1. Plan- och sektionsritningar

1. Större sten, tolkad till att vara en syllsten till tidigare byggnad på Maria Magle 6.
2. Omrörda kulturlager. Grå-brun, fläckvis orange grus-silt. Kompakt, fuktig och heterogen, inslag av småsten och byggnadsmaterial, såsom större stenar, tegel, grus och kalk. Raseringsmassor.
3. Nedgrävning för modernt bärlager.
4. Modernt grövre bärlager.
5. Sättsand till smågatsten.
6. Smågatsten.

Symbolförklaringar

- ⑬ Lager
- ▽⑬ Fyllning
- ⑬ Stolphål
- ▭⑬ Konstruktion
- ▭⑬ Nedgrävning
- Det stratigrafiska objektets begränsning
- - - Schaktbegränsning
- · - · - Skuren av yngre nedgrävning
- · - - - Osäker begränsning
- ∩∩∩ Släntpilar

2023

- 2023:1 Innerstaden 2:1 Lund, Bantorget, intill Grand Hotel, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning och förundersökning år 2017–2018. Aja Guldåker.
- 2023:2 Kv Kulturen 4, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk slutundersökning, schaktningsövervakning och kontroll år 2021. Sebastian Boström.
- 2023:3 Kv Bagaren 6, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning år 2019–2021. Kristoffer Brink.
- 2023:4 Kv Furan 9, Vellinge, Fornlämning RAÄ Vellinge 17:1/L1988:7232. Vellinge bytomt, Vellinge socken och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning och schaktningsövervakning 2019–2021. Linda Billström, Linnea Lidh och Mattias Karlsson.
- 2023:5 Gylleholmsgatan. Fornlämning L1988:5060/Raä Lund 175:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Imelda Bakunic Fridén.
- 2023:6 Kv Brunius 18, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning år 2019. Kristoffer Brink.
- 2023:7 Kv Paradis 51, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning. Kristoffer Brink & Aja Guldåker.
- 2023:8 Kv Hospitalsträdgården 10, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Kristoffer Brink.
- 2023:9 Stora Råby 34:46. Fornlämning L1988:6568. Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Imelda Bakunic Fridén & Krister Kåm Tayanin
- 2023:10 1600-talsparken Karl XI stenar. Fornlämning RAÄ Östra Sallerup 5:1/L1989:4041. Östra Sallerups socken, Hörby kommun, Skåne län. Förstudie 2023. Aja Guldåker.
- 2023:11 Kv Föreningen 13, Lund. Fornlämning L1988:5459 / RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Linnea Lidh.

Tidigare nummer kan rekvireras från Kulturen, Kulturmiljöavdelningen

Telefon: 046-350406

E-post: arkeologi@kulturen.com

- 2023:12 Lilla Råby 18:39. Fornlämning L1988:5458/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022-2023. Imelda Bakunic Fridén
- 2023:13 Dalby S:4>5, Lundavägen. Fornlämning RAÄ Dalby 40:1/L1988:815. Dalby, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022/2023. Sebastian Boström.
- 2023:14 Kv Sankt Mårten 27, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2017/2018. Aja Guldåker.
- 2023:15 Väsby 12:42 och 32:1 Väsby kyrkogård, Väsby, Väsby socken, Höganäs kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2023. Carita Melchert.
- 2023:16 Pastor Svane 1, Lund. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020–2023. Linnea Lidh.
- 2023:17 Höör kyrka, Höör socken, Höörs kommun, Skåne. Antikvarisk medverkan 2023. Carita Melchert.
- 2023:18 Vindmöllan Östarp, Sjöbo kommun, Skåne. Antikvarisk medverkan 2023. Lena Aurivillius Hector.
- 2023:19 Flytt av ängslada, Örnäs, Osby kommun, Skåne. Antikvarisk medverkan 2023. Lena Aurivillius Hector.
- 2023:20 Kv Maria Magle 7, 8 och 11, Lund. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2023. Kristoffer Brink.